

דף כז.

עין משפט א. הרמב"ם הל' פסולי המוקדשין פט"ז ה"ה

חשב על הדמים הנתנין למטה * לתן אותם למעלה או על הנתנין למעלה לתתם למטה וכיוצא במחשבות אלו שאינן פוסלין כמו שבארנו וערב עמהן מחשבת הזמן הרי זה פגול. ואם חשב עמהן מחשבת המקום לבדה הרי זה פסול ואינו פגול:

עין משפט ב.ג. הרמב"ם הל' פסולי המוקדשין פט"ז ה"ו

חשב על הדם * הנתן למעלה לתתו למחר למטה. או על הדם הנתן למטה לתתו למחר למעלה. או שחשב על הדם הנתן בפנים בהיכל לתתו למחר במזבח החיצון. או שחשב על הדם הנתן במזבח החיצון לתתו למחר בפנים בהיכל. אינו פגול. אף על פי שחשב מחשבת הזמן הואיל וישנה מקום נתינת הדם במחשבתו

כ. כסף משנה: חשב על הדמים הניתנים למטה וכו' ועירב עמהם מחשבת הזמן ה"ז פגול. ברייתא שם (כ"ז). ומ"ש ואם חשב עמהם וכו'. ברייתא הנזכרת ופשוט הוא. ומ"ש לבדה לאו דוקא דה"ה דאפי' עירב עם מחשבת המקום מחשבת הזמן אינו פגול כמו שנתבאר:

ל. כסף משנה: חשב על הדם הנתן למעלה וכו' עד הרי זה פסול ואינו פגול. שם: כתב הראב"ד חשב על הדם א"א כדומה לי שיש כאן שבוש עכ"ל. טעמו מדאמרין התם בגמרא דטעמא מידי דהוה אמחשבת הינוח ופירש"י ור' יהודה היא דפסל ליה, ורבינו פסק דלא כר' יהודה ונמצא סותר מ"ש פה ולכן כתב שיש כאן שיבוש. וי"ל שרבינו אינו מפרש כפירוש רש"י אלא לפי שהקשה א"ה איפסולי נמי לא ליפסול אהדר ליה דכי היכי דאשכחן לר' יהודה במחשבת הינוח דאע"ג דלא הוי פגול מיפסיל ה"נ לרבנן דחשב על הדם הניתן וכו' אע"פ שאינו פגול מיפסיל. ומ"ש ומאחר שביארנו וכו' למה לא יהיה פגול במחשבה זו וכו' עד הרי זה פסול ואינו פגול. שם בדף הנזכר:

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

הרי זה פסול ואינו פגול. ומאחר שבארנו בהלכות אלו שהדם שנתן שלא במקומו כאלו נתן במקומו למה לא יהיה זה פגול במחשבה זו שחשב לתן הדם שלא במקומו למחר. מפני שהדם הנתן שלא במקומו אף על פי שהזבח כשר אינו מתיר הבשר באכילה כמו שבארנו. וכל זריקה שאינה מתרת הבשר באכילה אם חשב לתנה חוץ לזמנו לא פגול. לפיכך אם חזר וחשב בזבח זה מחשבת הזמן הרי זה פסול ואינו פגול:

דף כז:

עין משפט א. הרמב"ם הל' פפולי המוקדשין פ"ג ח"ו

וכן בהמת קדשים שנשחטה בלילה או נשפך דמה או שיצאת חוץ לעזרה אם עלתה תרד:

עין משפט ב. הרמב"ם הל' פפולי המוקדשין פ"ג ח"ז

אבל קדשים שלנו או שלן הדם או הבשר או האימורים. וזבח שיצא חוץ לעזרה. או שננטמא או נפסל במחשבת הזמן או במחשבת מקום או במחשבת שנוי. או שקבלו הטמאים וזרקו את דמו הואיל וראויין בעבודת קרבן הבא בטמאה. ושנתן דמו חוץ למקומו או קדשי קדשים שנשחטו בדרום או שנתקבל דמם בדרום. אף על פי

שָׁפַל אֵלֹו פְּסוּלִים אִם עָלוּ לְרֹאשׁ הַמִּזְבֵּחַ לֹא יֵרְדוּ ^מ:

עין משפט ג.ד. הרמב"ם הל' פסולי המוקדשין פ"ג הי"ח

מִזְבֵּחַ הַפְּנִימִי מְקַדֵּשׁ פְּסוּלִים : לַבְדּוֹק בֵּין רְאוּיָיו לֹו בֵּין שְׂאִינָן רְאוּיָיו לֹו. אָבַל מִזְבֵּחַ הַחִיצוֹן אִינוֹ מְקַדֵּשׁ אֶלָּא פְּסוּלִין הָרְאוּיָיו לֹו כְּמוֹ שְׂבֵאַרְנוֹ. כִּי־צַד. מִזְבֵּחַ הַחִיצוֹן שְׁעָלוּ לֹו זָבָחִים שֶׁנִּפְסְלוּ לֹא יֵרְדוּ. עֲלֹתָהּ לֹו קְטֹרֶת זָרָה תֵרֵד שְׂאִין הַקְטֹרֶת זָרָה רְאוּיָה לְמִזְבֵּחַ הַחִיצוֹן. אָבַל מִזְבֵּחַ הַפְּנִימִי שְׁעָלָהּ לֹו קִמְץ מִנְחָה בֵּין כָּשֶׁר בֵּין פְּסוּל לֹא יֵרֵד. וְכֵן כָּל כִּיּוֹצֵא בְּזָה. כְּשֵׁם שֶׁהַמִּזְבֵּחַ מְקַדֵּשׁ אֶת הָרְאוּיָיו לֹו כֶּף הַכֶּבֶשׁ וְשֶׁאֵר כְּלֵי הַשֵּׁרֶת מְקַדְּשִׁין אֶת הָרְאוּיָיו לָהֶם שְׁהָרִי נֹאמַר בַּכֵּלִים 'כָּל הַנִּגְעַ בָּהֶם יִקְדָּשׁ'. מִשִּׁיגִיעַ לְכֶבֶשׁ דָּבָר הָרְאוּיָיו לֹו לֹא יֵרֵד וְאִף עַל פִּי שֶׁנִּפְסַל. וְכֵן

מ. כסף משנה: ומ"ש או קדשי קדשים שנשחטו בדרום או שנתקבל דמן בדרום אע"פ שכל אלו פסולים אם עלו [לראש המזבח] לא ירדו. יש לתמוה דברי שם מעילה (דף ב') גבי קדשי קדשים ששחטן בדרום וקיבל דמן בצפון וקיבל דמן בדרום איבעיא להו עלו מהו שירדו רבה אמר אם עלו ירדו רב יוסף אמר אם עלו לא ירדו אליבא דר' יהודה לא תיבעי לך דכ"ע לא פליגי שאם עלו ירדו כי פליגי אליבא דר"ש ואע"ג דאיתותב רבא דאמר אם עלו ירדו היינו משום דאמר הכי לר"ש אבל לר' יהודה לכ"ע ירדו. ורבינו שפסק בסמוך כר' יהודה ה"ל לפסוק כאן שאם עלו ירדו ושם נוסחא אחרת היתה לרבינו בזה. והר"י קורקוס ז"ל נדחק מאד ליישב זה ולא כתבתיו שלא להאריך:

נ. כסף משנה: מזבח הפנימי מקדש פסולים וכו' עד וכן כל כיוצא בזה. בפרק שני דזבחים (דף כ"ז:) ויהיבו טעמא בגמרא משום דמזבח הפנימי כלי שרת ופירש"י שהוא כלי שרת ונמשח עם המשכן: כשם שהמזבח מקדש את הראוי לו וכו'. משנה פרק המזבח מקדש (דף פ"ו). ומ"ש וכן כשיגיע לכלי שרת כל דבר הראוי לו מתקדש. שם. ומ"ש ולא יפדה לעולם. משנה בריש פרק המנחות (דף ק'):

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלהרר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

כְּשֵׁיגִיעַ לְכֹלֵי שָׂרֵת כָּל דְּבַר הָרְאוּי לוֹ מִתְקַדֵּשׁ וְלֹא יִפְדָּה
לְעוֹלָם וְאָף עַל פִּי שְׁנַפְסֵל כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוֹ בְּאַסוּרֵי הַמְזִבֵּחַ:

עין משפט ה. הרמב"ם הל' פסולי המוקדשין פי"ד ה"י

אֵין אֲכִילָה פְּחוּתָה מְכֻזָּבִית. וְלֹא הֶקְטָרָה פְּחוּתָה מְכֻזָּבִית.
לְפִיכָךְ הַמְחֻשָּׁב לְאָכֹל מִדְּבַר הָרְאוּי לְאֲכִילָה פְּחוּת
מְכֻזָּבִית אוֹ שֶׁחֻשָּׁב לְהֶקְטִיר מִדְּבַר הָרְאוּי לְהֶקְטָרָה פְּחוּת
מְכֻזָּבִית בֵּין בְּמַחְשֶׁבֶת זְמַן בֵּין בְּמַחְשֶׁבֶת מְקוֹם. הַזְּבִיחַ
כְּשֵׁר. חֻשָּׁב לְאָכֹל כְּחֻצֵי זֵית בַּחוּץ וְלִהְיֶה כְּחֻצֵי זֵית
בַּחוּץ. אוֹ שֶׁחֻשָּׁב לְאָכֹל כְּחֻצֵי זֵית אַחֵר זְמַן אֲכִילָה
וְלִהְיֶה כְּחֻצֵי זֵית אַחֵר זְמַן הֶקְטָרָה. הַזְּבִיחַ כְּשֵׁר שְׂאִין

ס. כסף משנה: משנה אין אכילה פחותה מכזיב וכו' עד הזבח כשר. משנה בפרק ג'
זבחים (דף כ"ט:). ומ"ש חשב לאכול כחצי זית בחוץ ולהקטיר כחצי זית בחוץ וכו'
שאינן אכילה והקטרה מצטרפין. שם. ומ"ש ואם הוציאו בלשון אכילה וכו' לשון אכילה
אחד הוא. שם בגמ' (דף ל"א): חשב לאכול או להקטיר כחצי זית וכו'. מתבאר בספ"ב
זבחים (דף ל"א): חשב לאכול כחצי זית ושתאכל בהמה או חיה כחצי זית וכו'. שם
מימרא דר' ינאי: חשב על כזית שיאכלוהו שנים הרי אלו מצטרפין. שם ע"ב בעיא
דאיפשיטא: חשב לאכול כזית ביותר מכדי אכילת פרס הרי זה מצטרף. שם בעיא דרבא
ובעי אביי למפשטה ממתניתין ודחי ליה. ומשמע לרבינו דדחייה בעלמא היא דפשטא
דמתני' כדאמר אביי היא והכי הלכתא. ואפשר שלא היה בגירסתו דחיה כלל: חשב בשעת
זביחה לאכול כחצי זית וכו'. ברייתא בפ"ב דמנחות (דף י"ד:). ומ"ש וכן אם חשב על
כזית בשעת קבלה ועל כזית בשעת הולכה. ג"ל שטעות סופר יש כאן וצריך להגיה כחצי
זית בשעת קבלה וכחצי זית בשעת הולכה והוא שם בגמרא אהאי ברייתא דבסמוך א"ד
שחיטה וזריקה דתרוייהו מתירין אין קבלה והולכה לא ואיכא דאמרי הנך דמירחקן וכ"ש
הני דמיקרבן ופסק רבינו כלישנא דמחמיר ועוד דבתרא הוא ועוד דבגמ' משמע דלרבנן
מצטרפות ארבע עבודות: חשב להקטיר כחצי זית וכו'. ברפ"ב דמנחות (דף י"ג) תנן
דלת"ק לבונה נמי מפגלת כמו המנחה עצמה וכן מבואר במתניתין בפ"ק: אחד המחשב
לזרוק דם הזבח וכו'. משנה בפ' שני דזבחים (דף כ"ח). ומ"ש כיון שחשב על כדי הזיה
מן הדם פסל. פשוט הוא שאם לא חשב על כדי הזיה לא פסל:

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלהוד שליט"א אב"ד בירושלים מעוררים
בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
email: minchat.aaa@gmail.com

אֲכִילָה וְהִקְטִירָה מִצְטָרְפִין. וְאִם הוּצִיאוּ בַלְשׁוֹן אֲכִילָה
וְאָמַר שְׂיֹאכֵל כְּחֻצֵי זֵית וְתֹאכֵל הָאֵשׁ חֻצֵי זֵית. הָרִי אֵלוֹ
מִצְטָרְפִין לְשׁוֹן אֲכִילָה אֶחָד הוּא. חֹשֵׁב לְאָכֵל אוֹ
לְהִקְטִיר כְּחֻצֵי זֵית וְחֹזֵר וְחֹשֵׁב עַל חֻצֵי זֵית אַחֵר בְּאוֹתָהּ
הַמְחֻשְׁבָּה. הָרִי אֵלוֹ מִצְטָרְפִין. חֹשֵׁב לְאָכֵל כְּחֻצֵי זֵית
וְשֵׂאֵכֵל בְּהֵמָה אוֹ חִיָּה כְּחֻצֵי זֵית. בֵּין בְּמִחְשַׁבֶת מְקוֹם
בֵּין בְּמִחְשַׁבֶת זְמַן. הָרִי אֵלוֹ מִצְטָרְפִין שְׁשֵׁם אֲכִילָה אֶחָד
הוּא. חֹשֵׁב עַל כְּזֵית שְׂיֹאכֵלוֹהוּ שְׁנַיִם הָרִי אֵלוֹ מִצְטָרְפִין.
חֹשֵׁב לְאָכֵל כְּזֵית בְּיוֹתֵר מִכְּדֵי אֲכִילַת פָּרֶס הָרִי זֶה
מִצְטָרֵף. חֹשֵׁב בְּשַׁעַת זְבִיחָה לְאָכֵל כְּחֻצֵי זֵית וּבְשַׁעַת
זְרִיקָה לְאָכֵל כְּחֻצֵי זֵית הָרִי אֵלוֹ מִצְטָרְפִין בֵּין בְּמִחְשַׁבֶת
הַמְקוֹם בֵּין בְּמִחְשַׁבֶת הַזְּמַן. וְכֵן אִם חֹשֵׁב עַל כְּזֵית
בְּשַׁעַת קִבְּלָה וְעַל כְּזֵית בְּשַׁעַת הוֹלְכָה. שְׂאֵרְבַּע הָעֲבוֹדוֹת
מִצְטָרְפוֹת וְהָרִי הֵן כְּעֲבוֹדָה אַחַת. חֹשֵׁב לְהִקְטִיר כְּחֻצֵי
זֵית מִן הַקֶּמֶץ וְכְחֻצֵי זֵית מִן הַלְּבוֹנָה הָרִי אֵלוֹ מִצְטָרְפִין.
שֶׁהַלְּבוֹנָה עִם הַקֶּמֶץ לְמִנְחָה כְּאִימורֵין לְזֶבַח. לְפִיכֵן אִם
חֹשֵׁב לְהִקְטִיר כְּזֵית מִן הַלְּבוֹנָה חוּץ לְזִמְנוֹ הָרִי זֶה פְּגוּל
כְּמוֹ שְׁנֵת־בָּאֵר. אֶחָד הַמְחֻשֵׁב לְזֶרֶק דָּם הַזֶּבַח כְּלוֹ בַּחוּץ
אוֹ לְמַחֵר אוֹ שֶׁחֻשֵׁב לְזֶרֶק מְקַצֵּת דָּמוֹ בַּחוּץ אוֹ לְמַחֵר.
כִּיּוֹן שֶׁחֻשֵׁב עַל כְּדֵי הַזֵּיָה מִן הַדָּם פָּסֵל:

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים
בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
email: minchat.aaa@gmail.com

עין משפט ו.ז. הרמב"ם הל' פפולי המוקדשין פי"ג ה"א

שֶׁלֹשׁ מַחְשְׁבוֹת הֵינּוּ שְׁפוּסֵלִין אֶת הַקְּרָבָנוֹת **ע**. וְאֵלוֹ הֵינּוּ.
מַחְשַׁבַת שְׁנוּי הַשֵּׁם. וּמַחְשַׁבַת הַמָּקוֹם. וּמַחְשַׁבַת הַזְּמַן.
מַחְשַׁבַת שְׁנוּי הַשֵּׁם כִּיצַד. זֶה הַשּׁוֹחֵט אֶת הַזֶּבֶח שֶׁלֹא
לְשֵׁמוֹ. כְּגוֹן שֶׁהָיָה עוֹלָה וַיִּחְשַׁב שֶׁהוּא שְׁלָמִים. אוֹ
יִשְׁחָטְנוּ לְשֵׁם עוֹלָה וּשְׁלָמִים. אוֹ לְשֵׁם שְׁלָמִים וּלְשֵׁם
עוֹלָה. אוֹ שֶׁשָּׁחַט הַזֶּבֶח שֶׁלֹא לְשֵׁם בְּעָלָיו. זוֹ הִיא
מַחְשַׁבַת שְׁנוּי הַשֵּׁם. מַחְשַׁבַת הַמָּקוֹם כִּיצַד. כְּגוֹן שֶׁשָּׁחַט
אֶת הַזֶּבֶח לְשֵׁמוֹ עַל מְנַת לְזֶרֶק דָּמוֹ. אוֹ לְהִקְטִיר מִמֶּנּוּ
דָּבָר הָרְאוּי לְהִקְטֹרֶת חוּץ לְעֶזְרָה. אוֹ לְאָכַל מִמֶּנּוּ דָּבָר
הָרְאוּי לְאֲכִילָה חוּץ לְמָקוֹם אֲכִילָתוֹ. זוֹ הִיא מַחְשַׁבַת
הַמָּקוֹם. וְזָבָחִים שֶׁחֲשַׁב בָּהֶן מַחְשַׁבָה זוֹ הֵם הַנִּקְרָאִים
זָבָחִים שֶׁשָּׁחָטְן חוּץ לְמָקוֹמָן. מַחְשַׁבַת הַזְּמַן כִּיצַד. כְּגוֹן
שֶׁשָּׁחַט אֶת הַזֶּבֶח לְשֵׁמוֹ עַל מְנַת לְזֶרֶק דָּמוֹ מֵאַחַר
שֶׁתִּשְׁקַע הַחֲמָה שְׁאִינוֹ זָמַן זְרִיקָתוֹ. אוֹ לְהִקְטִיר מִמֶּנּוּ
דָּבָר הָרְאוּי לְהִקְטִיר לְמָחָר מֵאַחַר שֶׁיַּעֲלֶה עֲמוּד הַשַּׁחַר

ע. כסף משנה: שלש מחשבות הן וכו'. מתבאר והולך. ומה שכתב מחשבת שינוי השם וכו'.
בפרק קמא דזבחים תנן כל הזבחים שנזבחו שלא לשמן כשרים אלא שלא עלו לבעלים
לשם חובה חוץ מן הפסח והחטאת ובגמרא יליף מקראי דבפסח וחטאת פוסל בין שינוי
קדש בין שינוי בעלים. ומה שכתב רבינו כגון שהיה עולה ויחשב שהוא שלמים אע"ג דכל
הזבחים חוץ מפסח וחטאת כשרים שלא לשמן כיון דלא עלו לבעלים לשם חובה שפיר
שייך למימר בהו שם פיסול. ומה שכתב או ישחטנו לשם עולה ושלמים או לשם שלמים ולשם
עולה. הוא ממה ששינונו בסוף פרק קמא דזבחים (דף י"ג) גבי פסח וחטאת ששחטן לשמן
ושלא לשמן או שלא לשמן ולשמן: מחשבת המקום כיצד וכו'. מבואר במשנה פרק ב'
דזבחים (דף כ"ה): מחשבת הזמן כיצד וכו' עד הרי הקרבן פגול. מבואר שם במשנה:

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים
בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
email: minchat.aaa@gmail.com

שאינו זמן הקטרתו. או לאכל ממנו דבר הראוי לאכילה
לאחר זמן הראוי לאכילתו. זו היא מחשבת הזמן.
וזבחים שחשב בהן מחשבה זו הם הנקראים זבחים
שנשחטו חוץ לזמן והם הנקראים פגול בכל מקום.
וזהו 'פגול' האמור בתורה:

הרמב"ם הל' פסולי המוקדשין פט"ז ה"א

כבר ביארנו • שהמחשב באחת מארבע העבודות מחשבת
המקום הקרבן פסול ואינו פגול. ואם חשב מחשבת
הזמן הקרבן פגול. במה דברים אמורים בשלא ערב עם
מחשבת הזמן מחשבה אחרת. אבל אם ערב מחשבת
מקום או מחשבת שנוי השם בפסח ובחטאת עם
מחשבת הזמן הקרבן פסול ואינו פגול. כיצד. שחט
וקבל והוליק וזרק ומחשבתו בארבע עבודות אלו
מחשבת הזמן. או שהיתה מחשבתו באחת מארבעתן
מחשבת הזמן ובשאר העבודות היתה מחשבתו נכונה.
או לא היתה שם מחשבה כלל בשאר העבודות. הרי זה
פגול. אבל אם שחט במחשבת הזמן וקבל או הוליק או
זרק במחשבת המקום. או ששחט במחשבת המקום
וקבל או הוליק או זרק במחשבת הזמן. הרי זה אינו
פגול אלא פסול בלבד. וכן הפסח והחטאת ששחטן

פ משנה כבר ביארנו וכו' ואם חשב מחשבת הזמן הקרבן פגול עד אין זה פגול אלא פסול. משנה
בפ"ב דזבחים (דף כ"ט). ומ"ש וה"ה בעופות. משנה בפ' קדשי הקדשים (דף ס"ד:). ומ"ש
ובמנחות. משנה בפ"ק דמנחות:

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים
בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
email: minchat.aaa@gmail.com

בְּמַחְשֶׁבֶת שְׁנוּי הַשֵּׁם וְקִבֵּל וְהוֹלִיךְ בְּמַחְשֶׁבֶת הַזִּמְן. או
שֶׁשְׁחָטן בְּמַחְשֶׁבֶת הַזִּמְן וְקִבֵּל או הוֹלִיךְ או זָרַק
בְּמַחְשֶׁבֶת שְׁנוּי הַשֵּׁם. אֵין זֶה פְּגוּל אֶלָּא פְּסוּל. וְהוּא
הַדִּין בְּעוֹפוֹת וּבַמְּנַחוֹת. אֵין שָׁם פְּגוּל אֶלָּא קָרְבַּן שֶׁנִּפְסַל
בְּמַחְשֶׁבֶת הַזִּמְן וְלֹא יֵעָרַב עִמָּה מַחְשֶׁבֶת הַמָּקוֹם לֹא
בַּתְּחִלָּה וְלֹא בְּסוֹף וְלֹא יֵעָרַב עִמָּה מַחְשֶׁבֶת שְׁנוּי הַשֵּׁם
בְּקָרְבָּנוֹת שֶׁנִּפְסְלִין בְּמַחְשֶׁבֶת שְׁנוּי הַשֵּׁם:

עין משפט זז. הרמב"ם הל' פפולי המוקדשין פי"ח ה"ו

כָּל קָרְבַּן שֶׁנִּתְפַּגֵּל בְּמַחְשֶׁבֶת הַזִּמְן * כְּמוֹ שֶׁבְּאֲרָנוֹ כָּל
הָאוֹכֵל מִמֶּנּוּ כְּזִית בְּמִזִּיד חֵיב כָּרַת שֶׁנֶּאֱמַר 'וְהִנֵּפֶשׁ
הָאֹכֶלֶת מִמֶּנּוּ עוֹנָה תִּשָּׂא'. וְאִם אָכַל מִמֶּנּוּ בְּשִׁגְגָה מִבִּיא
חַטָּאת קְבוּעָה:

עין משפט ט. הרמב"ם הל' פפולי המוקדשין פי"ד ה"ז

וְאֵלוֹ דְּבָרִים שְׂאִינָן רְאוּיִין לֹא לֶאֱכִילָהּ וְלֹא לְהַקְטִירָהּ.
בְּשֵׁר חַטָּאת הַנְּשָׂרֶפֶת. וְהָעוֹר שֶׁל בְּהֵמָה כְּלוֹ חוּץ מֵעוֹר

ז. כסף משנה: כל קרבן שנתפגל במחשבת הזמן וכו'. משנה בריש כריתות. ומ"ש שנאמר
והנפש האוכלת ממנו עונה תשא. שם בגמרא:

ק משנה ומ"ש ואלו שאינם ראויים לא לאכילה ולא להקטרה בשר חטאת הנשרפת. זה פשוט
דלא מיקרי ראוי להקטרה אלא דבר הנקטר ע"ג המזבח בלבד. ומ"ש והעור של בהמה כולו חוץ
מעור שתחת האליה הוא ראוי לאכילה. בפרק שני דזבחים (דף כ"א) אמרינן דעור שתחת האליה
ראוי למאכל אדם. ומ"ש אבל המוראה בפרק ג' דזבחים (דף ל"ה) מני בכרייתא מוראה בהדי
הנך דאין מפגלין ולא מתפגלין מפני שאינם ראויים לא למאכל אדם ולא למאכל מזבח. ומה
שפירש בו רבינו שהוא הקרום הדק הדבק בעור ומבדיל בינו ובין הבשר אפשר שפירש כן מפני
שהוא שם בכרייתא סמוך לאלל. ומ"ש וכן העצמות והגידיים והטלפים. משנה שם בפרק ג'
דזבחים. ומ"ש והנוצה של עוף. משנה בפ"ק דטהרות דאינה מצטרפת לטומאה. ומה שכתב
הצפרניים והחרטום. שם במשנה החרטום והצפרניים מטמאין ומיטמאים ומצטרפין ובפ' העור

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים
בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
email: minchat.aaa@gmail.com

הָאֵלִיָּה שֶׁהוּא לְאֹכִילָהּ. אָבֵל הַמּוֹרָאָה וְהוּא הַקְרוֹם הַדֶּק
הַדֶּבֶק בְּעוֹר וּמִבְדִּיל בֵּינוֹ וּבֵין הַבָּשָׂר אֵינוֹ רְאוּי לְאֹכִילָהּ.
וְכֵן הָעֲצָמוֹת וְהַגִּידִים וְהַקְרָנִים וְהַטְלָפִים. וְהַנוֹצָה שֶׁל
עוֹף וְהַצְּפָרְנִים וְהַחֲרָטִם שָׁלוּ וְרָאשֵׁי אַגְפֵּיִם וְרֹאשׁ הַזָּנָב.
אֶפְלוּ מִקּוֹמוֹת הַרְכִּים מְכַל אֵלוֹ הַדְּבוּקִים בַּבָּשָׂר שֶׁאֵלוֹ
יִחַתְּכוּ מִן הַחַי יִבְצָבֵץ הַדָּם וַיֵּצֵא הוֹאִיל וַאֲיִנָּן חֲשׁוּבִין
נִקְרָאִים דְּבָר שֶׁאֵינוֹ רְאוּי לְאֹכִילָהּ לְעִנְיַן הַקְרָבָנוֹת. וְכֵן
הַמָּרְק וְהַתְּבִלִּין וְהַשְּׁלִיל וְהַשְּׁלִיא וּבִיצַת הָעוֹף וְהַבָּשָׂר
שֶׁפּוֹלְטָתוֹ הַסֹּכֵין בְּשַׁעַת הַפְּשִׁט וַיִּשְׁאֵר מִדְּבַק בְּעוֹר וְהוּא
הַנִּקְרָא אָלֶל. כָּל אֵלוֹ אֵינָן חֲשׁוּבִין לְעִנְיַן מַחֲשֶׁבֶת
הַקְרָבָנוֹת וְהָרִי הֵן כְּדָבָר שֶׁאֵינָן רְאוּי לְאֹכִילָהּ:

והרוטב (דף קכ"א) מקשה חרטום עץ בעלמא הוא ומוקי לה בחרטום תחתון של עליון ופירש"י
קליפת רצועה דקה יש בתוך הפה דבוקה לחרטום עליון לארכו וצפרניים מוקי לה במקום
שמובלעים בבשר. ומה שכתב וראשי גפיים וראש הזנב. גם זה שם וכת"ק ולא כר' יוסי דאמר
התם דמצטרפין לטומאה שכן מניחים בפטומות. ומ"ש אפילו מקומות הרכים מכל אלו הדבוקים
בבשר וכו'. נתבאר במ"ש בסמוך דמוקי בגמרא הא דקתני צפרניים מצטרפים במקום שמובלעים
בבשר משמע דראשי גפיים וראשי הזנב דקתני אינם מצטרפין אפי' במובלעין בבשר נמי קאמר
דאינם מצטרפין. ומ"ש וכן המרק והתבלין והשליל והשליא וביצת העוף והבשר שפולטתו הסכין
בשעת הפשטן וכו'. משנה כפ' ג' דזבחים (דף ל"ז):